

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/14/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011200509
Dátum vydania rozhodnutia:	10.05.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1011200509.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: MAC TV, s.r.o., Brečtanová 1, Bratislava, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Bugala - Ďurček, s.r.o., Drotárska cesta 102, Bratislava, proti žalovanému: Rada pre vysielanie a retransmisiiu, Dobrovičova 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. RL/69/2010 zo dňa 07. decembra 2010, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/52/2011-29 zo dňa 24. januára 2012, jednomyselne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/52/2011-29 zo dňa 24. januára 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. RL/69/2010 zo dňa 07.12.2010, ktorým bola žalobcovi uložená podľa § 64 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení účinnom k 07.12.2010 (ďalej len zákon č. 308/2000 Z.z.) sankcia - upozornenie na porušenia zákona za to, že porušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. tým, že dňa 28.08.2010 o cca 19.00 hod. odvysielal v rámci programovej služby JOJ, v programe Krimi noviny príspevok s názvom Spomienky na vážňa Ďuračku za mrežami, v ktorom došlo k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že žalovaný vo svojom rozhodnutí dostatočne podrobne rozviedol v čom videl porušenie zákona, uviedol akým spôsobom by bola zaručená objektívnosť a nestrannosť vysielaného programu, napadnuté rozhodnutie správneho orgánu bolo v súlade so zákonom, správny orgán dostatočne zistil skutkový stav veci a tento aj po právnej stránke posúdil. Námietky žalobcu neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia, preto žalobu v celom rozsahu podľa § 250j ods. 1

Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zamietol.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa a napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania vo výške 712,99 €. Uvádzajúc, že dňa 08.12.2011 bolo žalobcovi doručené predvolanie Krajského súdu v Bratislave na pojednávanie dňa 24.01.2012 o 09.30 hod., pričom v zmysle predmetného predvolania súd uviedol: „Súd rozhodne podľa rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave v zložení: JUDr. D., JUDr. S. a JUDr. Z. PhD. Dňa 24.01.2012 sa na nariadené pojednávanie dostavil advokátsky koncipient právneho zástupcu žalobcu - Mgr. C., pričom senátu v zložení: JUDr. D., JUDr. S. a JUDr. C., predložil poverenie advokátskeho koncipienta zo dňa 23.01.2012 spolu s preukazom advokátskeho koncipienta. Na pojednávaní dňa 24.01.2012 bolo advokátskemu koncipientovi právneho zástupcu žalobcu pred vyvolaním veci zo strany súdu oznámené, že vo veci pojednávať nemôže a nebude a koncipient môže byť prítomný len ako verejnosť. Súd ústne odôvodnil odopretie zastupovania žalobcu advokátskym koncipientom skutočnosťou, že poverujúci právny zástupca si zrejme neprečítal zákon a poveril na zastupovanie advokátskeho koncipienta, ktorý v danom konaní žalobcu zastupovať na súde nemôže. Krajský súd následne pojednával len so žalovaným, pričom do zápisnice opomenul uviesť, že na pojednávaní bol prítomný advokátsky koncipient, avšak súd mu odoprel možnosť zastupovať žalobcu. Žalobca preukázateľne využil svoje právo zúčastniť sa pojednávania, substitučne splnomocnil a poveril na zastupovanie advokátskeho koncipienta, ktorý sa na pojednávanie riadne a včas dostavil. Poukázal na ustanovenia § 250a O.s.p., § 25 ods. 1, 3 O.s.p. a na čl. 2 ods. 1, 2 Uznesenia č. 14 Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory zo 07. novembra 2006 o pravidlách výkonu substitučného oprávnenia advokátskych koncipientov (ďalej len Uznesenie č. 14 Predsedníctva SAK). Nepripustením zastupovania žalobcu riadne povereným advokátskym koncipientom, splňajúcim podmienky Slovenskej advokátskej komory, na pojednávaní dňa 24.01.2012 došlo zo strany krajského súdu k porušeniu práv žalobcu na spravodlivé súdne konanie i k odňatiu možnosti konať pred súdom.

Ustanovenie § 250a O.s.p. nie je možné podľa žalobcu vykladať tak, že v konaniach vo veciach správneho súdnictva nemôže splnomocnený advokát poveriť na zastupovanie advokátskeho koncipienta. V prípade uplatnenia reštriktívneho výkladu, aký uplatnil krajský súd by nedošlo len k porušeniu práv účastníka konania, ale navyše by došlo k zmareniu účelu stavu advokátskeho koncipienta a jeho prípravy na výkon advokátskej praxe. Žalobca má za to, že v prejednávanej veci neboli splnené podmienky, na základe ktorých by súd mohol prejednať vec bez prítomnosti žalobcu, čím došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces.

V predvolaní na pojednávanie na deň 24.01.2012 bolo uvedené, že o predmetnej žalobe mal rozhodovať senát v zložení s JUDr. Z. PhD., avšak z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že rozhodoval senát v zložení s JUDr. C.. Krajský súd nijakým spôsobom neoznámil zmenu v zložení senátu prejednávajúceho predmetnú vec tak, aby bolo zachované právo žalobcu na zákonného sudcu. Žalobca má v zmysle uvedenej skutočnosti za to, že v predmetnej veci rozhodoval nesprávne obsadený senát, čím došlo k porušeniu jeho ústavného práva na spravodlivé súdne konanie.

Žalobca uviedol, že pojem objektívnosť a nestrannosť nie sú legislatívne definované a ich definícia žalovaným v rámci správnej úvahy vybočuje z akceptovateľných hraníc správnej úvahy žalovaného. V prípade, ak žalovaný pojem objektívnosti definoval ako: „relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia“, tak z pozície pozorného čitateľa jednoznačne vyplýva, že v uvedenej definícii sa nenachádza povinnosť „dať priestor na vyjadrenie všetkým dotknutým osobám“. Žalobca uviedol, že povinnosť zabezpečiť objektívnosť príspevku v zmysle definície žalovaného neznamena dať priestor na vyjadrenie dotknutým osobám, čiže v rámci rozhodnutia žalovaného neexistuje akýkoľvek súvis s aplikáciou definície pojmu objektívnosti a konaním žalobcu, ktorý nedal priestor na vyjadrenie všetkým dotknutým osobám. Aplikáciou pojmu objektívnosti na konanie žalobcu, ktoré v zmysle vlastnej definície žalovaného pojmu objektívnosti pod definíciu tohto

pojmu nespadá je zjavným nesprávnym právnym posúdením veci. Napadnuté rozhodnutie žalovaného podľa názoru žalobcu neoprávnene zasahuje do slobody prejavu žalobcu garantovanej v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava) a čl. 10 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len dohovor). Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd) sp.zn. III. ÚS 42/09-77 a uviedol, že prvostupňový súd dostatočne neposúdil a nepreukázal, že obmedzenie slobody prejavu zo strany žalovaného bolo zákonné, sledovalo legitímny cieľ a bolo v demokratickej spoločnosti nevyhnutné.

Na záver tiež uviedol, že podľa jeho názoru je identifikácia skutku vo výrokovvej časti rozhodnutia žalovaného nedostatočná. Poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) 3Sžn/68/2004, 3Sž/85/2007, 8Sžo/28/2007, 8Sžo/147/2008, v zmysle ktorej sa trestnoprávne princípy v plnom rozsahu aplikujú i v správnom trestaní a že trestanie za správne delikty musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Z toho hľadiska treba vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému z trestného činu. Z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva aj nasledovné: „Vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia o správnom delikte musí spočívať v špecifikácii deliktu tak, aby sankcionované konanie nebolo zameniteľné s iným konaním. Tento záver je vyvoditeľný priamo z ustanovenia § 47 ods. 2 Správneho poriadku. V rozhodnutiach trestného charakteru, ktorými sú nepochybne i rozhodnutia o iných správnych deliktoch je nevyhnutné vymedziť presne, za aké konkrétne konanie je subjekt postihnutý. To je možné zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne uvedením iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. (...) Riadne formulovaný výrok a v ňom v prvom rade konkrétny popis skutku je nezastupiteľná časť rozhodnutia, z ktorého je možné zistiť, či a aká povinnosť bola porušená a aké opatrenie či sankcie boli uložené.“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. značka 6Sž/19/2011, 6Sž/23/2011, 6Sž/27/2011). Žalobca má za to, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec tým, že identifikáciu skutku vo výrokovvej časti rozhodnutia žalovanej považoval za dostatočnú a to bez ohľadu na absenciu konkrétneho konania žalobcu, ktorým malo dôjsť k porušeniu povinnosti. Krajský súd nesprávne právne posúdil, že samotné odvysielanie príspevku je dostatočným vymedzením spôsobu spáchania správneho deliktu, pričom však samotné odvysielanie príspevku ešte neposkytuje jednoznačnú odpoveď na to, akým konkrétnym konaním sa mal žalobca dopustiť porušenia povinnosti. Žalobca má za to, že výroková časť rozhodnutia žalovaného nie je v zmysle uvedenej judikatúry najvyššieho súdu dostatočne určitá a úplná, čím rozhodnutie žalovaného trpí vadou nezákonnosti.

III.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/52/2011-29 zo dňa 24.01.2012 potvrdil. Uviedol, že pojem objektívnosť nie je pojmom s legálnou definíciou, alebo s inou ustálenou všeobecne akceptovanou definíciou. Ide teda o tzv. neurčitý pojem, ktorého výklad je v kompetencii správneho orgánu. Tento pojem nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh prípadov, keďže jednotlivé informácie a vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia, a to aj s prihliadnutím na osoby, ktoré dostanú v konkrétnom príspevku priestor na vyjadrenie. Niektoré vyjadrenia môžu mať samé osebe neutrálny charakter, pričom tie isté vyjadrenia použité v inom kontexte, vyslovené inými osobami môžu mať za následok, že ich použitie v spravodajskom príspevku môže spôsobiť jeho neobjektívnosť a jednostrannosť. Objektívne informovanie diváka v zmysle vymedzenej definície spočíva okrem iného aj vo vyváženom a nestrannom informovaní. V prípade, ak sú v rámci programu sprostredkované názory len určitej skupiny ľudí, divák si nemôže vytvoriť vlastný objektivizovaný názor na prezentovanú tému. V záujme objektívneho, vyváženého a nestranného informovania diváka je potrebné, ak existujú na prezentovanú tému aj názory iné, poskytnúť ich divákovi. Jedným zo spôsobov ako tento cieľ dosiahnuť môže byť aj oslovenie dotknutej strany s cieľom získať jej stanovisko.

Žalovaný pri hodnotení skutkového stavu vychádzal zo základných kritérií objektivity a informácie, ktoré v predmetnom príspevku odznali považuje žalovaný za jednostranné a nevyvážené, v dôsledku čoho došlo k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti predmetného príspevku. Keďže primárnym účelom

rozhodnutia, ktoré ukladá sankciu - upozornenie na porušenie zákona je poskytnúť účastníkovi konania návod ako postupovať v obdobných prípadoch, aby nedochádzalo k porušeniu totožnej povinnosti. Vychádzajúc z obsahu a účelu povinnosti nestranného informovania diváka v zmysle § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. je zrejmé, že elementárnou súčasťou plnenia tejto povinnosti je poskytnutie priestoru na vyjadrenie osobe, ktorá je jednou zo strán sporu, prípadne osobou dotknutou prezentovanými informáciami. Poskytnúť priestor na vyjadrenie dotknutej osobe je zrejmé už zo samotného významu pojmu nestrannosť a je teda úplne zrejmé, že nestranné informovanie je také, ktoré neinformuje jednostranne, ale poskytuje divákovi viaceré pohľady na danú tému, napr. prostredníctvom vyjadrení zainteresovaných strán. Poskytnutie priestoru na vyjadrenie dotknutej strane predstavuje len jeden zo spôsobov, akým možno zabezpečiť nestranné a vyvážené informovanie diváka.

Žalobca tvrdí, že žalovaný svojím rozhodnutím v časti porušenia povinnosti žalobcu a uloženia sankcie porušil čl. 26 ústavy a čl. 10 dohovoru. Žalobca sa týmto snaží navodiť dojem, že žalovaný tak neoprávnene zasiahol do jeho ústavného práva na slobodu prejavu a obmedzil ho v jeho práve slobodne šíriť informácie. Žalovaný takéto tvrdenia dôrazne odmieta a uvádza, že sloboda prejavu nie je absolútna a aj v demokratickej spoločnosti má svoje limity. Slobodu prejavu možno obmedziť na základe zákona a v predmetnom prípade je vo vzťahu k vysielaniu takýmto zákonným obmedzením práve ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z., ktoré ukladá vysielateľovi povinnosť zabezpečiť objektívne a vyvážené informovanie verejnosti o aktuálnom spoločenskom, politickom, či kultúrnom dianí. Žalovaný v tejto súvislosti dodáva, že nesankcionoval žalobcu za to, že predmetné informácie odvysielal, ale za to, že nezabezpečil ich objektívnosť a nestrannosť. Existencia povinnosti zabezpečenia objektívnosti odvysielaných informácií je odôvodnená legitímnym cieľom - ochranou práv a slobôd iných, konkrétne právom verejnosti na príjem pluralitných informácií, ktoré vyplýva práve z čl. 26 ústavy. Právo verejnosti na pluralitné informácie v médiách vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý vyslovil názor, že médiá zohrávajú podstatnú úlohu v demokratickej spoločnosti. Pasívnym recipientom informácií - občanom musí byť umožnené prijímať rozmanité informácie, aby si spomedzi nich mohli vybrať a vytvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor, pričom práve pluralita myšlienok a informácií je to, čo robí demokratickú spoločnosť demokratickou (napr. CASE OF ÇETIN AND OTHERS v. TURKEY, Applications nos. 40153/98 and 40160/98, bod. 64).

Požiadavka, aby názory odvysielané v spravodajských programoch boli objektívne a nestranné vyplýva konkrétne z čl. 7 ods. 3 Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii: „Prevádzkovateľ televízie je povinný zabezpečiť, aby spravodajské relácie objektívne uvádzali fakty a udalosti a podporovali slobodné utváranie názorov.“ Rezolúcia 428 (1970) Parlamentného zhromaždenia Rady Európy v časti A. Štatút a nezávislosť tlače a ostatných masmédií v bode 3 v súvislosti s uplatňovaním slobody prejavu uvádza: „Toto právo musí zahŕňať slobodu vyhľadávať, prijímať, oznamovať, publikovať a šíriť informácie a myšlienky, z čoho vyplýva pre verejné orgány povinnosť sprístupniť, v rozumných medziach, informácie týkajúce sa otázok verejného záujmu a pre masmédiá povinnosť poskytovať úplné a všeobecné informácie o verejných veciach.“ Len ťažko sa možno stotožniť s názorom, že správa, ktorá informuje o konaní konkrétnej osoby, v príspevku menovanej osoby v období, keď bola vo výkone trestu odňatia slobody je úplná, ak prezentuje len názory jednej osoby - bývalého spoluväzňa, doplnené jednostrannými vyjadreniami redaktorky. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí uviedol, že odvysielanie predmetného príspevku síce je súčasťou slobody prejavu a práva verejnosti na informácie, avšak vysielateľ je popri uvedených právach povinný dodržiavať aj konkrétne povinnosti. Žalovaný aplikovaním § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. na daný skutkový stav konal v súlade s ústavou, medzinárodnými dohovormi a taktiež v súlade s ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

Pre posúdenie otázky, ako má byť formulovaný výrok, ktorým sa konštatuje porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. je v prvom rade potrebné si uvedomiť, aká povinnosť z tohto ustanovenia vyplýva. Skutkom, ktorým dôjde k porušeniu § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. je až odvysielanie programu ako celku. Dôvody, ktoré vedú správny orgán k prijatiu vo výroku uvedeného záveru majú byť uvedené v časti rozhodnutia na to určenej - v odôvodnení a nie vo výroku. Výroková časť rozhodnutia je z hľadiska identifikácie deliktneho konania presná,

nakoľko skutok je vymedzený nezameniteľne s iným. Z výroku napadnutého rozhodnutia žalovaného je zrejmý čas spáchania správneho deliktu, spôsob spáchania správneho deliktu a samotný správny delikt. Poukazujúc aj na rozsudky najvyššieho súdu sp.zn. 6Sžo/112/2010 a 8Sžo/112/2010 je žalovaný presvedčený o tom, že výrok napadnutého rozhodnutia riadne a nezameniteľne popisuje skutok, ktorým došlo k porušeniu § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z., a preto považuje názor prvostupňového súdu za správny.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 212 a nasl. O.s.p.), vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Žalovaný rozhodnutím č. RL/69/2010 zo dňa 07.12.2010 uložil žalobcovi podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. sankciu - upozornenie na porušenie zákona za to, že porušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z.z. tým, že dňa 28.08.2010 o cca 19.00 hod. odvysielal v rámci programovej služby JOJ, v programe Krimi noviny príspevok s názvom Spomienky na väzňa Ďuračku za mrežami, v ktorom došlo k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa oboznámil s obsahom pripojeného administratívneho a súdneho spisu, s obsahom napadnutého rozhodnutia žalovaného č. RL/69/2010 zo dňa 07.12.2010, ako aj s prepisom predmetného príspevku a s obsahom obrazovo-zvukového záznamu predmetného príspevku.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 250a O.s.p. žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Podľa § 24 O.s.p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Ak nejde o zastupovanie podľa § 26, môže si účastník zvoliť za zástupcu len fyzickú osobu. V tej istej veci môže mať účastník súčasne len jedného zvoleného zástupcu; to neplatí, ak ide o zastúpenie podľa § 25.

Ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť. Advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje. Advokát je oprávnený dať sa zastupovať iným advokátom ako ďalším zástupcom, prípadne advokátskym koncipientom, ktorého zamestnáva. (§ 25 ods. 1, 2, 3 O.s.p.).

Osobitosť konania v správnom súdnictve spočíva i v tom, že ak má účastník v správnom súdnictve

postavenie žalobcu, musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná. Povinné právne zastúpenie vyplýva z povahy správneho súdnictva, keďže sa v ňom preskúmava zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy a riešia sa najmä právne otázky.

Plnomocenstvo, ktoré sa udelí advokátovi sa nemôže obmedziť na jednotlivé úkony, pretože by to odporovalo nielen zákonu, ale aj podstate tohto zastupovania. Také plnomocenstvo sa považuje za procesné plnomocenstvo a musí byť súdu predložené v origináli. Plnomocenstvo udelené advokátovi musí byť žalobcom výslovne udelené pre konanie pred súdom, tzn. že plnomocenstvo iba pre predchádzajúce konanie pred orgánom verejnej správy je nepostačujúce.

Zákonné predpoklady na zastupovanie účastníka advokátom obsahuje zákon č. 586/2003 Z.z. o advokácii v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 586/2003 Z.z.).

Rozsah zastupovania pre advokáta, ktorému účastník konania udelil plnomocenstvo je upravený v § 25 O.s.p. Zvolenému advokátovi nemožno obmedziť rozsah jeho zastupovania, pričom zvolený advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje a zvolený advokát je oprávnený dať sa zastupovať iným advokátom ako ďalším zástupcom, prípadne advokátskym koncipientom, ktorého zamestnáva.

Pre úplnosť senát najvyššieho súdu poukazuje aj na ustanovenie § 26 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého právnická osoba založená podľa osobitného zákona na účel výkonu advokácie môže zastupovať účastníka na základe plnomocenstva v konaní. Preto by reštriktívny výklad ustanovenia § 250a O.s.p., smerujúci k záveru, že vo veciach správneho súdnictva môže za žalobcu konať len advokát a nie advokátsky koncipient, ktorý nie je advokátom, rovnako vylúčenie aplikácie § 25 ods. 3 O.s.p., mohlo znamenať porušenie práv účastníka konania, ako aj zmarenie účelu postavenia advokátskeho koncipienta.

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. advokát môže vykonávať advokáciu samostatne, v združení spolu s inými advokátmi, ako spoločník verejnej obchodnej spoločnosti, ako komplementár komanditnej spoločnosti alebo ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným.

Z citovaných zákonných ustanovení týkajúcich sa zastúpenia na základe plnomocenstva vyplýva, že účastník konania môže udeliť plnomocenstvo na zastupovanie v občianskom súdnom konaní nielen advokátovi - fyzickej osobe, ale aj právnickej osobe založenej podľa zákona č. 586/2003 Z.z. Účastníka konania môže zastupovať v súdnom konaní verejná obchodná spoločnosť, komanditná spoločnosť a spoločnosť s ručením obmedzeným, ktoré boli založené na účel výkonu advokácie. Tieto spoločnosti nesmú mať iný predmet podnikania ako poskytovanie právnych služieb. Ak účastník konania udelí plnomocenstvo právnickej osobe založenej na účely výkonu advokácie, na súde ho bude zastupovať spoločník verejnej obchodnej spoločnosti, komplementár komanditnej spoločnosti, konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným alebo nimi poverený zamestnanec (advokátsky koncipient). V prejednávanej veci bolo plnomocenstvo udelené Advokátskej kancelárii Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Drotárska cesta 102, Bratislava, ktoré prijal za uvedenú spoločnosť advokát a konateľ spoločnosti Mgr. C.. Poverenie na zastupovanie a všetky procesné úkony na pojednávaní vytýčenom Krajským súdom v Bratislave v termíne 24.01.2012 o 09.30 hod. v prejednávanej veci mali byť udelené advokátskemu koncipientovi Mgr. C., ktorý je zapísaný v zozname advokátskych koncipientov SAK č. XXXX.

Senát poukazuje i na právnu úpravu obsiahnutú v Trestnom poriadku, v ktorej je stanovené, kedy sa môže a kedy sa nemôže advokát nechať zastúpiť advokátskym koncipientom. Keďže v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je výslovne ustanovené obmedzenie pre advokátskych koncipientov, nie je dôvod vylúčiť aplikáciu § 25 ods. 3 O.s.p. Tým, že krajský súd nepripustil, aby advokátsky koncipient zastupoval žalobcu na pojednávaní konanom dňa 24.01.2012, možno konštatovať, že bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý súdny proces a bola mu tak odňatá možnosť konať pred súdom. Účastníkovi konania bola znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny

poriadok priznáva za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednes, navrhovať dôkazy atď.). Na takúto vadu konania musí odvolací súd prihliadnuť z úradnej povinnosti, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom touto vadou nemožno považovať za zákonné. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Odvolací súd záverom poznamenáva, že zo zápisnice o pojednávaní pred Krajským súdom v Bratislave zo dňa 24.01.2012 nevyplýva, či bol advokátsky koncipient prítomný na pojednávaní resp. nie je možné zistiť presný priebeh žalobcom opísanej skutočnosti.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dodáva, že judikatúra najvyššieho súdu nebola vo veci zastupovania žalobcu advokátskym koncipientom vo veciach správneho súdnictva v konaniach pred krajským súdom jednotná. Z posledných rozhodnutí najvyššieho súdu napr. sp. zn. 6Sžf/17/2009, 8Sžo/5/2011 je možné aj v tejto otázke konštatovať určitý názorový posun odvolacích senátov, keďže i uvedené rozhodnutia odôvodňujú prípustnosť zastúpenia žalobcu na pojednávaní pred krajským súdom nie len advokátom, ale aj advokátskym koncipientom a to i vo veciach podľa piatej časti O.s.p.

K námietke žalobcu o zložení senátu Krajského súdu v Bratislave 3S, ktorý predmetnú vec prejednával senát odvolacieho súdu poukazuje na rozvrh práce Krajského súdu v Bratislave, ktorý je prístupný na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, z ktorého vyplýva, že členovia senátu 3S sú JUDr. D., JUDr. S. a JUDr. C. a členovia senátu 5S sú JUDr. D., JUDr. S. a JUDr. Z. PhD. V predvolaní na pojednávanie na deň 24.01.2012 o 09.30 hod. došlo k zrejmej chybe v písaní. Prejednávanú vec rozhodoval senát v správnom zložení, preto je námietka žalobcu o tom, že vec rozhodoval nesprávne obsadený senát neopodstatnená.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že nie sú tu podmienky, za ktorých by napadnutý rozsudok mohol potvrdiť (§ 219 O.s.p.) alebo zmeniť (§ 220 O.s.p.), preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/52/2011-29 zo dňa 24.01.2012 v súlade s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. na základe zistených procesných pochybení zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Senát odvolacieho súdu sa už nezaoberal ďalšími dôvodmi odvolania, pretože zistené procesné pochybenie viedlo k nemeritórnemu (procesnému) rozhodnutiu o odvolaní.

V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 3 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.